

światowej, roli jaką odegrał w dwudziestoleciu międzywojennym i w czasie konfliktu 1939-1945 (m.in. jako ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w ZSRR). Część referatów z tego dnia obrad poświęcona była także roli S. Kota w polskim ruchu ludowym.

Obrazy drugiego dnia, kierowane przez Mariusza Markiewicza, dotyczyły postaci S. Kota jako badacza i uczonego. Przedmiotem jego badań były bowiem: kultura staropolska, reformacja, dzieje wychowania.

Referenci sesji reprezentowali następujące ośrodki: Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Warszawski, Polską Akademię Nauk, Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Bydgoszczy, Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Krakowie, Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Kielcach, Uniwersytet Łódzki.

Cennym uzupełnieniem sesji była wystawa spuścizny Stanisława Kota, zorganizowana przez pracowników Biblioteki Jagiellońskiej. Autorzy ekspozycji wykorzystali zbiory Biblioteki i Archiwum UJ, Archiwum Zakładu Historii Ruchu Ludowego w Warszawie i materiały pochodzące od osób prywatnych (w tym także od rodziny prof. S. Kota).

Edyta Głowacka, Justyna Gulczyńska

Uroczystość rocznicowa w Radziejowicach

Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Humanistyczna, będąca niepaństwową uczelnią z siedzibą w Skierniewicach obchodziła w dniu 31 stycznia 1998 r. w Pałacu Radziejowskich w Radziejowicach swą drugą rocznicę powstania.

Jak z historii wiemy polskie szkolnictwo wyższe o charakterze niepaństwowym, nawiązujące do tradycji europejskich w tej dziedzinie, ma bogatą i znaczącą przeszłość dla polskiej nauki i kształcenia wysoko kwalifikowanych kadr.

Nasz pierwszy Uniwersytet w Krakowie można uznać w jakimś sensie za uczelnię prywatną, gdyż, jak zauważa znany historyk wychowania Stanisław Kot, Kazimierz Wielki dla potrzeb przygotowania kadr prawników i administratorów postanowił w 1364 r. „... założyć własny uniwersytet w Krakowie”. Także nasze kolejne uniwersytety w Wilnie (1578) i we Lwowie (1661) powstały na bazie kościelnych instytucji edukacyjnych. Na prywatnej fundacji opierało się także erygowanie w Poznaniu w 1519 r., przez miejscowego biskupa Jana Lubrańskiego, uczelni o nazwie Akademia Lubrańskiego (Lubrascianum). Założona przez Jana Zamoyskiego w 1595 r. w Zamościu Akademia zasłużyła się wielce w kształceniu młodzieży polskiej z myślą o oddaniu swych sił twórczych dla dobra Ojczyzny. Hr. August Cieszkowski chcąc przełamać opór władz pruskich przeciwnych założeniu w Poznaniu, czy innym mieście zaboru pruskiego wyższej uczelni, czy uniwersytetu, stworzył na terenie swej posiadłości w Żabikowie pod Poznaniem Wyższą Szkołę Rolniczą. W okresie międzywojennym polskiemu wyższemu szkolnictwu prywatnemu przypadła ważna funkcja wyręczenia państwa w kształceniu elit młodzieży. Do szkół tych uczęszczało ok. 20% studiumujących. Tradycje te przetrwały okres okupacji hitlerowskiej. Niepaństwowe uczelnie wyższe nie odrodziły się w zasadzie po II wojnie światowej. Unifikacja systemu edukacji i nauki oraz nadzór państwa i czynników politycznych uniemożliwił poza Katolickim Uniwersytetem Lubelskim oraz seminariami duchownymi, rozwój niepaństwowego szkolnictwa wyższego.

Po 1989 r. nastąpił intensywiny rozwój prywatnych szkół wyższych różnych typów, które przewyższają już liczbę państwowych szkół wyższych.

Jedną z nich jest Szkoła w Skierniewicach, która aktualnie na 5 wydziałach (pedagogicznym, administracji i zarządzania, ogrodnictwa, administracji i ochrony środowiska) kształci ponad 2 tys. studentów na studiach dziennych i zaocznych na poziomie licencjatu. W związku z tym, iż szkoła zdołała pozyskać odpowiednie kadry naukowe występuje obecnie o możliwość otwarcia studiów akademickich.

Na Wydziale Pedagogicznym kierowanym przez Grzegorza Michalskiego trwają obecnie studia z następujących specjalności: pedagogika wczesnoszkolna, pedagogika wieku dziecięcego, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, pedagogika doradztwa zawodowego, profilaktyka uzależnień.

Rektorem Szkoły jest Józefina Hrynkiewicz. Założycielami Uczelni są: Zbigniew Białobłocki, Aldona Lipska i Mariusz Marasek.

Szkoła cieszy się wielkim uznaniem społeczeństwa Mazowsza oraz władz wojewódzkich, miejskich; zyskuje poparcie senatorów i posłów.

Uroczystość dwulecia Szkoły, odbyta 31 stycznia 1998 r. w atmosferze odrestaurowanego pałacu Radziejewskich będącego obecnie Domem Pracy Twórczej Ministerstwa Kultury, zgromadziła bardzo liczne grono organizatorów szkoły, pracowników i serdecznych przyjaciół z biskupem Józefem Zawitkowskim, sufraganem łowickim na czele.

Wykład na temat „Z tradycji niepaństwowego szkolnictwa wyższego w Polsce” – wygłosił Jan Hellwig. Historię zabiegów dotyczących powstania szkoły oraz jej dotychczasowe dzieje przedstawiła J.M. Rektor Józefina Hrynkiewicz i wręczyła listy gratulacyjne organizatorom Uczelni, Dziekanom poszczególnych wydziałów oraz pracownikom naukowym, którzy od początku zaangażowali się w pracę i rozwój Szkoły.

W kolejności adresy gratulacyjne złożyli przedstawiciele władz lokalnych wojewódzkich i miejskich Skierniewic z wojewodą i prezydentem miasta a także senatorowie i posłowie Rzeczypospolitej z woj. skierniewickiego.

Po spotkaniu towarzyskim odbył się koncert w sali balowej w wykonaniu studentów Akademii Muzycznej w Warszawie.

Krótki okres istnienia szkoły zaznaczył się już jej wieloma osiągnięciami dydaktycznymi i naukowymi. W lutym bieżącego roku odbyły się na specjalnościach pedagogika wieku dziecięcego i opiekuńczo-wychowawcza studiów zaocznych dla absolwentów studiów nauczycielskich (SN) pierwsze egzaminy dyplomowe. 62 absolwentów otrzymało dyplom licencjata w zakresie pedagogiki z uwzględnieniem swej specjalności.

Pracownicy naukowcy Uczelni przygotowali już kilka publikacji naukowych i podręcznikowych, wzięli udział w różnych sesjach naukowych w kraju i zagranicą.

W projekcie Władz i Organizatorów Uczelni mają powstać zeszyty naukowe (obejmujące Nauki Humanistyczne, Społeczne, Prawne; Nauki Ekonomiczne; Nauki Pedagogiczne i Przyrodnicze (ochrona środowiska, ogrodnictwo), które będą miejscem dla prezentacji osiągnięć naukowych pracowników i płaszczyzną wymiany naukowej krajowej i zagranicznej, którą już pracownicy naukowcy wszystkich wydziałów nawiązali. Odnotowano już wiele wizyt zagranicznych pracowników naukowych, którzy na uczelni skierniewickiej odbyli swe wykłady i seminaria naukowe, zarówno ze studentami, jak i pracownikami naukowymi.

Obchody drugiej rocznicy powstania Uczelni przyczyniły się do jej spopularyzowania nie tylko na Mazowszu.

Jan Hellwig

Konferencja naukowa: „Od narodzin do wieku dojrzałego. Dzieci i młodzież w społecznościach dawnej Polski (X-XX w.)”, Warszawa, 4-6 marca 1998 r.

Zakład Historii Kultury Materialnej Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk i Kwartalnik Historii Kultury Materialnej w Warszawie zorganizował konferencję naukową poświęconą dzieciom pod nazwą: „Od narodzin do wieku dojrzałego. Dzieci i młodzież w społecznościach dawnej Polski”. Patronat honorowy konferencji objęła Pani Minister w kancelarii Prezydenta RP Barbara Labuda. Szeroki zakres problematyki oraz ogromne zainteresowanie spowodowały, iż konferencję podzielono na dwie sesje odbywające się w różnym czasie i obejmujące